

N:o 85.

Af Herr J. M:son Englander: Om anvisande af medel för anställande af kontrollörer, med åliggande att granska beskaffenheten af utifrån importerade viner m. m.

Under förlidet är hafva tvänne nya författningar angående försäljning af destillerade spirituosa samt vin och maldrycker af Kongl Maj:t blifvit i enlighet med de af representationen uttalade åsigter utfärdade. Ändamålet med dessa förändrade bestämmelser har varit dels att, så vidt sig göra låter, i sedlighetens intresse inskränka den omåttliga konsumtionen af ifrågavarande drycker och dels förekomma den olagliga försäljningen deraf.

Ännu återstår dock för lagstiftaren att träffa sådana åtgärder, hvarigenom det menliga inflytande för helsan, som är en följd af de farliga ingredienser, såväl nu nämnda drycker som en mängd utifrån importerade viner ofta innehålla, undanröjdes.

Af de officiela årliga redogörelserna öfver vårt lands import, torde man utan fara för misstag kunna draga den slutsats, att en ganska ringa del af de från utlandet hitförda s. k. vinerna och äfven en stor del spirituosa äro äkta vara utan för det mesta konstgjorda, sammansatta af beståndsdelar ofta mer eller mindre tvätydiga. Förfalskningar af andra varor än de nu ifrågavarande förekomma dessutom ej sällan. Kaffe är ganska ofta föremål för experimenter i den vägen och mycket annat som ingår i dagligt bruk såsom födo- och nödvändighetsvara.

Öl, porter och så kalladt körsbärsvin hafva vid kemisk undersökning ej sällan befunnits innehålla giftiga ämnen af så farlig art som t. ex. extrakter af bittermandel och cocculuskärnor.

Behovvet af åtgärder från statens sida till förekommande af försäljning af sådana drycker eller födoämnen, vare sig inom landet till-

verkade eller utifrån införda, torde således ej kunna förnekas; men om så är förhållandet, så måste det å andra sidan äfven anses för statens skyldighet att afhjelpa behovet och träffa sådana anstalter, hvarigenom den fara för lif och helsa, som ligger uti rättigheten att utan något slags kontroll till salu utbjuda drycker, hvilka kunna innehålla och ej sällan visat sig innehålla för helsan skadliga tillsatser, undanrödjes och konsumenten erhåller en säker garanti för att hvad han konsumerar ej bidrager till att, i så fall, förkorta hans lif eller lägga grund till sjukdomar.

Medgifves riktigheten af det nu anförda, så blifver naturligtvis den andra frågan, hvarifrån medel till aflöning af de nye tjänstemännen, som för kontrollen komma att erfordras, skola tagas, om desse tjänstemän skola aflönas af staten eller af fabrikanterna eller importörerna.

Utan att närmare inlåta mig på denna fråga, hvartill jag saknar såväl förmåga som vilja, vill jag nu endast i största korthet antyda, huru efter mitt förmenande den saken lämpligast skulle kunna afgöras.

Jag har härvid tänkt mig, att vid tullkammare i stad minst en kemist borde för nämnda ändamål af tullmedlen aflönas, med skyldighet att äfven kontrollera tillverkningen af de drycker som i staden tillverkas, samt att landsbygden borde indelas i ett visst antal kontrolldistrikt, allt efter antalet och omfattningen af der befintliga fabriker samt distriktets omfång och kommunikationer.

Med stöd af det nu sagda vågar jag således ödmjukligen föreslå,¹ att för utöfvande af tillsyn öfver beskaffenheten af utifrån importerade viner, spirituosa maldrycker och sådana varor som ingå såsom födoämnen, samt öfver den inhemska tillverkningen af vin, sprit och maldrycker, Riksdagen måtte till Kongl. Maj:ts disposition på ordinarie stat ställa ett för ändamålet tillräckligt anslag att användas till aflöning åt nödigt antal kemiskt bildade och edsvurne kontrollörer.

Stockholm den 28 Januari 1875.

J. M:son Englander.